

References

1. Karimov A. A. (2004). "Improving the quality of the training process in the applied form of sport «Practical shooting»": Dis. to pedagogical sciences step Cand. Sciences: 13.00.04, Ulan-Ude, 139 p.
2. Sibirko M. A., (2011). "Fire preparation as a condition for the formation of moral and psychological stability", Psycho-pedagogy in Law Enforcement Bodies, Omsk, no. 1 (44), pp. 62-67.
3. The General Staff Chief Order of the Armed Forces of Ukraine no. 379 (October 12, 2016). "Course of Small Arms and Military Vehicles Shooting no. 03.032.053 - 2016 (01)", 272 p.
4. Subbotin A. I., Mes A. V., Antonenko S. A., Korneev U. V. (2001). "Special physical training", Irpin: Ukrainian State Tax Service, 131 p.
5. "Practical Shooting Competitive Rules of the International Confederation (Ukrainian region) (2012). Available at: <http://ipsc.org.ua/rules/rulesua>.

УДК [796.011:796.078]343

Саннікова М.В.

кандидат юридичних наук, помічник ректора з юридичних питань,
Харківська державна академія фізичної культури, м. Харків

ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПОБУДОВИ НОРМ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СТРУКТУРІ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

У статті розглядається проблема підвищення ефективності адміністративної роботи у структурі системи управлінської діяльності державної влади у сфері фізичної культури і спорту України. Виявлено необхідність використання у процесі збору і обробки інформації динамічної системи контролю, заснованої на побудові «плаваючого класифікатора». Охарактеризовано повну сукупність усіх форм поведінки від граничної неузгодженості до повної згоди й взаєморозуміння, що містить дев'ять типів дихотомічної взаємодії. Представлено у графічному вигляді динаміку поведінки дев'яти форм дихотомічної організації взаємообумовлених відносин.

Ключові слова: сфера фізичної культури і спорту, правове регулювання, законодавство, державна влада, система.

Саннікова М.В. Теоретическое обоснование построения норм правового регулирования законодательства в структуре государственной власти в сфере физической культуры и спорта. В статье рассматривается проблема повышения эффективности административной работы в структуре системы управленческой деятельности государственной власти в сфере физической культуры и спорта Украины. Выявлена необходимость использования в процессе сбора и обработки информации динамической системы контроля, основанной на построении «плавающего классификатора». Охарактеризована полная совокупность всех форм поведения от предельной несогласованности к полному согласию и взаимопониманию, которая содержит девять типов дихотомического взаимодействия. Представлена в графическом виде динамика поведения девяти форм дихотомической организации взаимообусловленных отношений.

Ключевые слова: сфера физической культуры и спорта, правовое регулирование, законодательство, государственная власть, система.

Sannikova M. Theoretical substantiation of the construction of norms of legal regulation of legislation in the structure of state power in the sphere of physical culture and sports. The article deals with the problem of increasing the efficiency of administrative work in the structure of the system of the government activity in the sphere of physical culture and sports in Ukraine. The necessity of using the dynamic control system based on the construction of a "floating classifier" in the process of collecting and processing information is revealed. A complete set of all forms of behavior from extreme incoordination to complete agreement and mutual understanding, which contains nine types of dichotomous interaction, is described. A graphic representation of the dynamics of the behavior of the nine forms of the dichotomous organization of mutually-related relations is presented.

Key words: field of physical culture and sports, legal regulation, legislation, state power, system.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Бурхливий безсистемний розвиток фітнес-клубів, спортивних федерацій, професійного спорту, які пов'язані з розважальним шоу-бізнесом, неминуче призводить до процесу перенасичення. Як результат – поява безробітних не тільки безпосередньої ланки відносин «виробник-споживач», але й усієї складної структури, що забезпечує діяльність даної галузі у всіх галузях суспільних взаємообумовлених відносин. Природно, що координація всієї складної структури взаємин у сфері фізичної культури і спорту, як у межах своєї держави, так і в міжнародних відносинах, вимагає обов'язкового формування галузі права у сфері фізичної культури і спорту у правовому регулюванні законодавства у структурі державної влади України.

Успішне функціонування цієї галузі може й повинне бути організовано на сучасних досягненнях науки про керування складними соціальними системами, що самоорганізуються, в умовах їх розвитку у толерантних просторах, з використанням можливостей сучасної комп'ютерної техніки, що забезпечує обробку необхідної інформації й прийняття рішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Важливість питання, що розглядається, підтверджується увагою

науковців. Дослідженню окремих аспектів системи права присвячені праці Г.Ю. Бордюгової [3], І.Л. Гасюка [4], В.Г. Кононовича [5]. В цілому ж варто відзначити особливе місце робіт: В.А. Друзя, А.М. Бандурки [2] у дослідженні природи конфліктів у суспільних відносинах; В.С. Ашаніна, Я.І. Пугач [1] щодо побудови семантичних просторів для опису психосоматичної діяльності людини в екстремальних умовах; працю В.М. Самсонкіна, В.А. Друзя, Є.С. Федоровича [6], присвячену моделюванню систем, що самоорганізуються. Разом з тим динамічний розвиток суспільних відносин, а також ускладнення механізмів правового їх регулювання, зокрема у сфері фізичної культури і спорту, обумовлюють необхідність та актуальність нашого дослідження.

Мета дослідження – обґрунтувати загальні принципи побудови норм правового регулювання законодавства у структурі системи управлінської діяльності державної влади у сфері фізичної культури і спорту України.

Методи та організація дослідження. Вирішення поставленої мети не може бути досягнуто класичними методами, використовуваними у емпіричних дослідженнях, що визначило у проведених дослідженнях застосування наступних методів: *історизму*, як відображення різновиду природного експерименту у розвитку систем, що самоорганізуються; *аналізу процесів*, що протікають, і на його основі визначення математичних закономірностей, що дозволило забезпечити можливість спостереження особливостей протікання цих процесів; *аналогії спостережуваних закономірностей*, які відкривають обґрунтованість використання математичного моделювання як нового методу дослідження, що має значно більшу можливість розв'язання, ніж використовувані класичні методи прямих емпіричних експериментів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Значимість проблеми фізичної культури і спорту у розвитку сучасного суспільства визначена Законом України «Про фізичну культуру і спорт», прийнятим ще у 1994 році. Однак, будучи абсолютно необхідним інструментом у регулюванні сфери фізичної культури і спорту, він має істотні недоліки в організації його ефективної управлінської дії. Основний недолік полягає у відсутності необхідної спостережливості за процесом керуваності.

Цей істотний недолік в організації процесу «керуваності» виступає як природне явище. Протягом усього періоду існування суспільства завдання керування ним вирішувалось на основі аналізу структур взаємообумовлених суспільних відносин, що склалися під дією взаємних потреб. Вирішення проблеми керуваності в регулюванні конфліктів визначалося творчою думкою й освіченістю суверена, і виконувалося за допомогою досвіду та інтуїції на основі інформації, яка надходила від великої кількості спостерігачів ("стражів порядку"). Точність інформації, що надходила, несла у собі індивідуальну оцінку небезпеки ситуації, певну запізненість, неточність локалізації подій, що відбулися. У цей час це характеризується як толерантність або розмитість відомостей. Сучасні теоретичні основи керування «гуманістичними системами» у толерантних просторах обґрунтовано вказують на обмеженість можливості правильного прийняття рішень у складних умовах протікання спостережуваних процесів.

У ході нашого дослідження було з'ясовано, що у структурі системи управлінської діяльності державної влади у сфері фізичної культури і спорту збір і обробка інформації, у силу організації цього процесу, протікають з відомим запізненням і усередненою статистичною розмитістю за значимістю її оцінки локалізації джерела. Це у свою чергу призводить до суттєвого зниження ефективності управлінських рішень, а у переважній більшості – їх недостатньої або повної необґрунтованості.

Традиційна форма звітності, яка склалася для здійснення контролю за станом розвитку фізичної культури і спорту в державі, заснована на середньостатистичних даних, отриманих від певної чисельності співробітників, що забезпечують спостереження за контингентом і кількістю конфліктних ситуацій серед контрольованого населення, і чисельності осіб, що здійснюють процес керування. Облік успішних рішень і невирішених завдань за якісним їх різновидом здійснюється відповідно до встановленої класифікації, яка суттєво відрізняється як за роками їх реєстрації, так і за регіонами, у яких вони складаються, що ускладнює подальший їх аналіз.

Однак, маючи виняткову цінність у відображенні абсолютних показників результатів правового регулювання, дана звітність не відображає якісну структуру середовища та осіб, що виражають своє відношення до правового регулювання їх поведінки. Спектр конфліктних ситуацій, що відбуваються, виступає індикатором, який вказує на недостатню ефективність установлених правових норм взаємообумовлених відносин у структурі системи управлінської діяльності державної влади у сфері фізичної культури і спорту.

Саме тому, на наш погляд, основна сутність підвищення ефективності управлінської діяльності полягає в оптимізації інформаційного забезпечення за його точністю відображення подій, за характеристиками значимості, своєчасності й локалізації їх протікання. Однак вирішення даного завдання суттєво ускладнюється через закладену помилку у класифікації самих конфліктів. В одних випадках допускається якісна деталізація одного класу подій, а в інших випадках потрібне об'єднання різних типів подій, що відбулись, в один клас. Класифікатор реєстрованих невідповідностей установлених правових норм повинен відображати порівневу класифікацію, вказуючи ранг виникаючих розбіжностей і зміст вчиненого з наступною деталізацією. Це дозволило б більш точно ввести міру соціальної значимості вчиненого діяння й ступінь його прояву, що відображає узагальнену характеристику отриманого результату для суспільства.

Ми переконані, що вирішення цього завдання вимагає використання динамічної системи контролю, заснованої на побудові «плаваючого класифікатора». Ця необхідність визначена тим, що у період соціальних перетворень та у силу динамічних змін у сфері фізичної культури та спорту, змінюється спектр конфліктних ситуацій. Сутність «плаваючого класифікатора» полягає у тому, що статистичне нагромадження різного роду виникаючих конфліктів указує на найбільш слабкі ланки в організації нових соціально обумовлених відносин. У свою чергу ряд конфліктів, які раніше зустрічалися, втративши соціальну основу їх репродукування, припиняють свій прояв, що вимагає їх видалення із системи класифікації. Фактично відбувається зміна соціальної значимості раніше існуючих форм поведінки, з'являються нові й

знижують ті, які раніше зустрічалися. Урахування динаміки цього процесу за умови автоматизованої обробки інформації, що надходить, дозволяє встановити перерозподіл значимості спостережуваних змін у часі їх відстеження.

При даній системі класифікації інформація, що надходить, представлена відносно загального обсягу її потоку та дозволяє в умовних одиницях одержати якісну структуру її змісту. Для визначення стандарту порівняння якісної структури показників середовища необхідно по кожному з параметрів на підставі даних за всіма контрольованими регіонами установити середньостатистичні значення і їх середньоквадратичні відхилення. Діаграма відхилень якісних показників, що побудована на підставі середньостатистичних даних, буде виступати стандартом для оцінки структури середовищної поведінки на контрольованій території, а абсолютне значення цих показників буде відображати рівень їх прояву.

Такий аналіз здійснюється відповідно до впорядкованого подання даних. Відображення даних повинно знаходити своє розв'язання до максимально доступного рівня в одержанні інформації з дев'яти параметрів. Кожний з використовуваних показників обробляється за блок-схемою, яка відображає ефективність професійної діяльності. Проведений за такою схемою аналіз дозволяє встановити взаємозумовленість «суб'єктно-середовищних» відносин і визначити ті чинники, які не забезпечують дотримання встановлених правових норм, вимагають внесення адекватних корективів і необхідних адміністративних дій. Збір і обробка статистичних даних виступають при цьому індикатором оцінки найбільш уразливих місць в існуючих правових нормах, що визначають відносини у структурі системи управлінської діяльності державної влади у сфері фізичної культури і спорту.

Одним із основних компонентів забезпечення багаторівневого контролю й оцінки роботи адміністрування є побудова системи «знакового» відображення інформації на кожному етапі її формування. При використанні сучасної комп'ютерної техніки такий підхід забезпечує не тільки значне збільшення обсягу даних і швидкості їх обробки, але й дозволяє здійснювати визначення аналітичних залежностей між контрольованими показниками, що забезпечує прогнозування контрольованої поведінки і є основою для розробки системи автоматизованого ухвалення рішення при аналізі складних процесів у сфері фізичної культури і спорту.

Даний підхід організації контролю й аналізу адміністративної діяльності випереджає суб'єктивну оцінку подій і практично знімає питання необ'єктивного ухвалення рішення у поточній ситуації подій, що відбуваються, забезпечуючи своєчасне попередження конфліктних ситуацій.

Як відомо, причина виникнення конфліктів визначається результатами неузгодженої взаємодії сторін. Повна сукупність усіх форм поведінки від граничної неузгодженості до повної згоди й взаєморозуміння містить дев'ять різновидів за своєю спрямованістю відносно абсолютно нейтральних відносин. Ця залежність має строго представлене якісне визначення й кількісне вираження, що має табличне подання, графічне вираження та аналітичний опис. Графічне подання взаємообумовлених типів взаємин представлено у таблиці 1, де: позначення «0» відповідає поняттю «або», тобто 50/50; – «ні»; + «так». Величини прояву «так»-«ні» визначаються віддаленістю їх від точки «або» тобто 0. Ця величина вимірюється в частках сигмального відхилення по координатних осях і по діагоналі у вузлових точках.

Як бачимо, у даній таблиці розкривається особливість цих взаємовідхилень у характері їх взаємозумовленості. Діагональ «–; –», «+;+» відображає міру рівного протистояння двох дихотомій або величини їх напруженості від максимального «–; –» через «0; 0» до максимального «+;+». Відносно цієї напруженості діагональ «–+», «+–» відображає можливі варіації побудови врівноважених (рівних) відносин різноспрямованої дії дихотомічних сил. Усі лінії, проведені паралельно діагоналі «–+», «+–» і перпендикулярні діагоналі «– –», «+ +» відображають можливу варіативність побудови взаємообумовлених відносин виникаючих форм дихотомічних взаємодій. Із чого видно, що максимальна варіативність відповідних форм взаємообумовлених дихотомічних відносин із вказівкою їх характеру спостерігається у точці діагоналі, що відображає напруженість стану системи, яка представлена значенням «0; 0».

Таблиця 1

Табличне подання вербального опису дев'яти типів дихотомічної взаємодії, спрямованості взаємодії, їх аналітичного опису

Тип взаємодії у їх вербальному визначенні в різних галузях знань	Спрямованість впливу		Аналітичний опис
	Першої сторони другу	Другої сторони на першу	
Нейтралізм, незалежність, байдужність	0	0	$N'_1 = (\lambda_1 - \mu_1 N_1) N_1$ $N'_2 = (\lambda_2 - \mu_2 N_2) N_2$
Аменсалізм, афіліація,	–	0	$N'_1 = (\lambda_1 - \mu_1 N_1 - \nu_1 N_2) N_1$ $N'_2 = (\lambda_2 - \mu_2 N_2) N_2$
Заступництво	0	–	$N'_1 = (\lambda_1 - \mu_1 N_1) N_1$ $N'_2 = (\lambda_2 - \mu_2 N_2 - \nu_2 N_1) N_2$
Коменсалізм, афіліація,	+	0	$N'_1 = (\lambda_1 - \mu_1 N_1 + \nu_1 N_2) N_1$

			$N'_2 = (\lambda_2 - \mu_2 N_2) N_2$
Преклоніння, подяка	0	+	$N'_1 = (\lambda_1 - \mu_1 N_1) N_1$ $N'_2 = (\lambda_2 - \mu_2 N_2 + \nu_2 N_1) N_2$
Конкуренція	-	-	$N'_1 = (\lambda_1 - \mu_1 N_1 - \nu_1 N_2) N_1$ $N'_2 = (\lambda_2 - \mu_2 N_2 - \nu_2 N_1) N_2$
Жертва – визискувач	+	-	$N'_1 = (-\lambda_1 + \nu_1 N_2) N_1$ $N'_2 = (\lambda_2 - \nu_2 N_1) N_2$
«Споживач-задовольнювач»	-	+	$N'_1 = (\lambda_1 - \nu_1 N_2) N_1$ $N'_2 = (-\lambda_2 + \nu_2 N_1) N_2$
Мутуалізм, зрілість, демократія, співдружність, єдність	+	+	$N'_1 = (\lambda_1 - \mu_1 N_1 + \nu_1 N_2) N_1$ $N'_2 = (\lambda_2 - \mu_2 N_2 + \nu_2 N_1) N_2$

Слід відразу зазначити, що це не застигла структура норм правової поведінки, а система динамічного регулювання стабільності рівноважного взаємообумовленого збереження прийнятих на себе кожним виконанням взаємних зобов'язань. Успішність здійснення контролю над виконанням можливих зобов'язань вимагає відповідної системи спостережливості за мірою відповідності дотримання результатів взаємообумовлених відносин. Загальна структура динаміки такого роду взаємообумовлених відносин представлена на рисунку 1, де «Д» відповідає диктатурі (період формування), «К» – командно-адміністративна форма поведінки (розвиток); «А» – анархія (розсіювання); зона функціонального оптимуму – демократія (зрілість). Стрілками зазначена спрямованість послідовного протікання форм організації поведінки. Вісь К-К напрямком впливу (як); вісь А-А – форма впливу.

Представлена на рисунку структура є відображенням розгорнутої фазової площини взаємодії «споживач-задовольнювач» або «хижак-жертва», які описуються системою рівнянь «Вольтерра-Лотка». У даному розгорнутому варіанті цих відносин за умови повної синхронізації їх протікання відображається структура можливих переходів зі зміною взаємин між «хижаком» і його «жертвою». Практично здійснюється безперервне «перемішування» усіляких варіантів прояву дев'яти форм взаємообумовлених дихотомічних відносин з породженням безперервного потоку виникаючого енерго-масообміну в зоні максимальної пластичності побудови цих відносин. (рис. 1.).

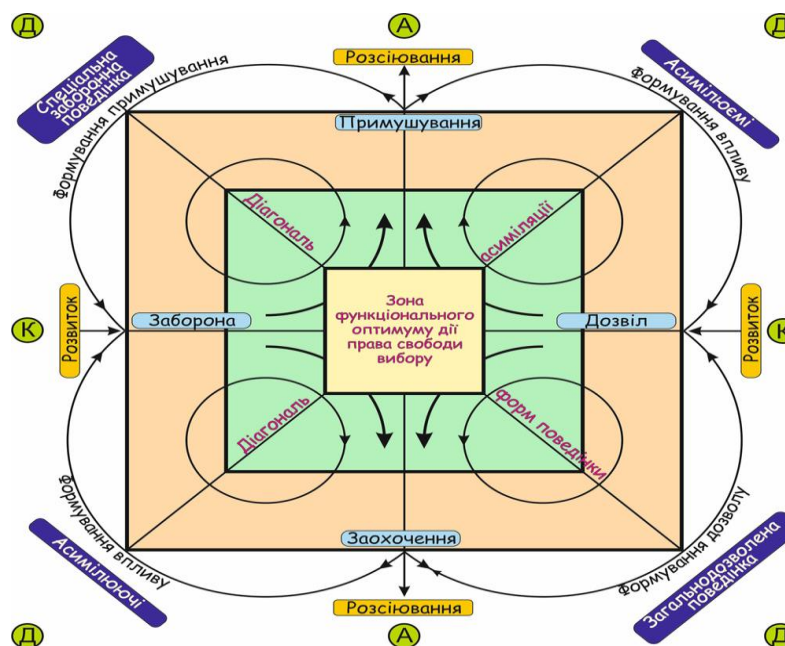

Рис. 1. Графічне подання динаміки поведінки дев'яти форм дихотомічної організації взаємообумовлених відносин

Висновки. В основі формування норми взаємообумовлених суспільних відносин лежить принцип статистичної

організації поведінки їх взаємин, що дозволяє формувати правові норми поведінки з урахуванням розподілу громадян за їх відношенням до дотримання цих норм.

Система впорядкованого представлення контрольованих процесів і результатів керування ними забезпечить необхідну спостережливості за результатами діяльності та підвищить ефективність адміністративної роботи у структурі системи управлінської діяльності державної влади у сфері фізичної культури і спорту України.

Перспективами подальших розвідок у цьому напрямку є дослідження сутності процесу організаційно-правової побудови норм регулювання законодавства сфери державної влади та громадських об'єднань у сфері фізичної культури і спорту України.

Література

1. Ашанин В. С., Пугач Я. И. Построение семантических пространств для описания психосоматической деятельности человека в экстремальных условиях. Харьков: ХДАФК, 2014. 88 с.
2. Бандурка А. М., Друзь В. А. Конфликтология. Харьков, 1997. 356 с.
3. Бордюгова Г. Ю. Міжнародне спортивне право як основа для формування національної галузі права «Спортивне право України»: автореф. дис. канд. юр. наук, Київ, 2009. 18 с.
4. Гасюк, І. Л. Механізм державного управління фізичною культурою і спортом в Україні: автореф. дис. доктора наук з державного управління, Київ, 2013. 36 с.
5. Кононович В. Г. Формування організаційно-правових засад державного управління фізичною культурою в Україні // Теорія та практика державного управління. 2012. Вип. 4(39). С. 301 – 305.
6. Самсонкин В. Н., Друзь В. А., Федорович Е. С. Моделирование в самоорганизующихся системах. Донецк, 2010. 104 с.
7. Саннікова М. В. Спортивне право: до постановки питання. Державне будівництво та місцеве самоврядування // Збірник наукових праць Національної академії правових наук України, Науково-дослідного інституту державного будівництва та місцевого самоврядування. Харків: Право, 2016. Вип. 32. С. 139-147.

References

1. Ashanin, V.S., Pugach, Ya.I. (2014). The construction of semantic spaces for describing the psychosomatic activity of a person in extreme conditions. Harkov: HDAFK, 2014. 88 p. (in Rus.).
2. Bandurka, A.M., Druz, V.A. (1997). Conflictology. Harkov, 1997. 356 p. (in Rus.).
3. Bordiuhova, H.Yu. (2009). International Sport Law as the basis for the formation of the national law branch "Sporting Law of Ukraine": avtoref. dys. kand. yur.nauk. Kyiv, 18 p. (in Ukr.).
4. Hasiuk, I.L. (2013). The mechanism of state management of physical culture and sports in Ukraine: avtoref. dys. doktora nauk z derzhavnoho upravlinnia, Kyiv, 36 p. (in Ukr.).
5. Kononovych, V.H. (2012). "Formation of organizational and legal principles of state management of physical culture in Ukraine", Teoriia ta praktyka derzhavnoho upravlinnia, No 4(39), pp. 301 – 305. (in Ukr.).
6. Samsonkin, V.N., Druz, V.A., Fedorovich, E.S. (2010). Modeling in self-organizing systems. Donetsk, 104 p. (in Rus.).
7. Sannikova, M. V. (2016). "Sports law: to raise questions". Derzhavne budivnyctvo ta misceve samovrjaduvannja: zb. naukovykh pracj. Nacionaljna akademija pravovykh nauk Ukrajinj, Naukovo-doslidnyj instytut derzhavnogho budivnyctva ta miscevogho samovrjaduvannja. Kh.: Pravo, No. 32. pp. 139-147. (in Ukr.).

УДК 796.011.3-055.1

Стадник В. В.

*кандидат фізичного виховання, доцент,
Кубрик Я. Д., Заліско О. К., старший викладач,
Мельничук М. П., Боровик Ю. І., старший викладач
Національний університет «Львівська політехніка»*

ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНЮВАННЯ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ СТУДЕНТІВ ЗВО

У статті розглянута проблематика оцінювання результатів фізичного виховання студентів у процесі навчання у закладах вищої освіти. Конструктивним аналітичним аналізом виявлено педагогічні засади цього процесу. За результатами наукового пошуку встановлено ціль, функції, принципи доцільної організації оцінювання у фізичному вихованні студентів та підстави вибору форм і методів, що забезпечують достеменність, адекватність та об'єктивність оцінки. З'ясовано, що об'єктивна оцінка результатів фізичного виховання, яка реалізована з урахуванням всіх необхідних вимог, гарантує доцільне регулювання педагогічних впливів у ході фізкультурної діяльності. Адекватне здійснення коригувальних заходів на основі результатів оцінювання забезпечує визначну роль цього процесу щодо кореляції ефективності фізичного виховання студентів. У цьому аспекті, та водночас одним із важливих напрямів впровадження освітньої реформи в Україні, є створення стимульовальної системи оцінювання.

Ключові слова: студент, фізичне виховання, оцінювання, ефективність.

Стадник В.В., Кубрик Я.Д., Заліско А.К. Мельничук М.П., Боровик Ю.І. Педагогические основы оценки в воспитании студентов ЗВО. В статье рассмотрена проблематика оценки результатов физического воспитания студентов в процессе обучения в учреждениях высшего образования. Конструктивным аналитическим анализом выявлены педагогические основы этого процесса. По результатам научного поиска установлена цель,